

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

CRISTINA NILSON.

—
 Gran dona, fóra l' escena;
 artista ilustre, quan canta:
 tè un tresor en sa figura
 y un altre dins la garganta.

Diró
90

CIENCIA HUMORÍSTICA.

Lo sigle XIX se distingirà entre tots los sigles per la gallardia ab que la Sra. Electricitat ha prè la paraula en lo gran concurs dels invents y de las maravellas.

Si 'ls nostres venerables antepassats ressucitessen, no sabrían donarse compte de lo que veurían. Enlluernats per la llum eléctrica, se fregarian los ulls sense poder esquivar las pampallugas que 'ls farien; á ells, pobrets! qu' en materia de iluminació, no havían pogut passar de las teyas rehinosas, dels gresols y dels llums de ganxo.

No sè quín efecte 'ls produhiria 'l telégrafo, 'l teléfono y 'l fonógrafo; pero crech fundadament, que á falta de explicació rahonable, ho atribuhirían á aquell art de bruixería, tan perseguit en altre temps, en qu' estava tant á la moda 'l rostit de carn humana.

Entre assombrats y poruchs, persignantse y senyantse de continuo, exclamarían:

—¡Lo mon está perdut!... Son massa estranyas las cosas que en lo mon succeheixen... ¡Miserere nobis!

Y la veritat es que l' electricitat cada día 'ns reserva una nova sorpresa, tant que aviat s' aplicarà á tots los actes de la vida, desde 'ls més essencials fins als més frívols.

Ja varem parlar fa poch números de cert café eléctric establert en una ciutat de Alemania, ahont, en virtut de un hábil mecanisme, quedan suprimits enterament los mossos de servey y las propinas.

En aquella mateixa nació, un constructor de pianos acaba de aplicar l' electricitat á aquest instrument que ho es de tortura, quan mans inhábils lo teclotejan, produhint un martilleig insoportable. Donchs, gracias á l' electricitat, que en lo successiu quedarà encarregada de polsar las cordas, lo piano eléctric produhirá sonidos prolongats de una vibració deliciosa, que será l' encant dels verdaders filarmónichs.

¿Volen encare més maravellas?

Sí, senyors: las sorpresas del misteriós fluhit, degudament aplicat, son inagotables.

Fa poch días á París una senyora de més de seixanta anys, víctima de una forta neuralgia facial, aná á trobar á un metje electricista, perque á favor de una corrent eléctrica vejés de aliviarla de aquella molestia.

Lo metje li aplicá la corrent, y l' electricitat que aquell día devía estar molt complacent ab las senyoras, ne feu una de las sèvas.

No tant sols desaparegué la neuralgia de la bona senyora, sino un' altra cosa de carácter més permanent que la neuralgia. Ab aquesta 's fongueren las arrugas que l' edat havia esculpit en aquella cara seixantona. ¡Quína alegría pera l' ex malalta! ¡Curarse y rejuvenirse! ¡Llibertarse de una molestia física y del neguit moral que produheix la ve lesa, aquest mal irremediable!

Si per aquest indici s' estudia l' eficacia de la electricitat sobre la pell humana, no hi haurá dona que s' estimi, que no tinga en un reconet del tocador, las sèvas corresponents pilas eléctricas. Com més vella siga la dona, més fortas las pilas.

Aixís no será extrany que al parlarse de tal ó

qual filla d' Eva, ja retirada del servey per haver cumplert l' edat reglamentaria, hi haja qui diga:

—Fulana déu tenir més de seixanta anys; ¡pero, fillets de Déu, quan está electricisada, encare fa goig!

Com tot lo del mon, l' electricitat, susceptible de tantas aplicacions útils, se presta també á produhir danys, segóns sigan las mans que la utilisin.

Van comensar als Estats Units á aplicarla á la supressió de la vida humana. Convertir l' electricitat en butxí es tréureli en aquest punt la sèva missió civilisadora.

No obstant, aixís ho ha volgut aquell poble práctic y amant de las innovacions, y aixís se practica.

Los lladres de aquell país han demostrat per la sèva part que Caco no está renyit ab Minerva, quan se tracta de aplicar los progressos de la ciencia al art de l' expoliació.

Aixís es com en los Estats Units han fet la sèva aparició los lladres eléctrichs.

Es una curiositat com qualsevol altra. Los lladres que 's valen de la electricitat en l' exercici de la sèva professió, no necessitan punyals ni pistolas per intimidar á la víctima de la sèva codicia: al contrari, fins poden mostrarse ab ella cortesos y ben educats.

Supósense que algú de vostés está destinat al sacrifici. Se 'ls acosta un senyor de bona presencia, y 'ls allarga la mà ab familiaritat:

—¡Quánt temps feya que no 'ns haviam vist!

Encare que vostés no coneguín al que de tal modo 'ls surt al pas, mentres fan memoria, com la mà no 's nega á ningú, li donan la mà.

Donchs ja han begut oli. Una descarga eléctrica formidable 'ls deixa pati-difusos, y al tornar en sí 's troban sense relloje ni porta-monedas. Han sigut víctimas de un robo á la *dernière*, de un robo eléctric.

Lo lladre porta una pila de petit tamanyo á la butxaca, enlassada per medi de un fil ab una petita placa, amagada sota la palma de la mà. Basta 'l contacte per provocar la descarga. Si 'ls ha ofert la mà, dónguínli las gracias, ja que podia haverlos tocat lo clatell y descabellarlos.

Com aplicació eléctrica digna de consignarse per la inmensa transcendencia que pot tenir en l' ordre religiós, es la de aquell orador qu' ell mateix, sent ja mort, ha pronunciat la sèva oració fúnebre.

Figúrinse ¡quín efecte més tétrich!

Lo local endolat ahont jeya 'l cadáver, plé de amichs y coneguts lamentant la pérdua del eminent orador: al mitj del local, la caixa: dintre de la caixa 'l cadáver: alrededor de aquest quatre blandóns: á un y altre costat dos tauletas entapissadas de negre.

Apareixen dos criats vestits de dol rigurós y y depositan un aparato extrany sobre cada una de las dos tauletas: un d' ells dona voltas á una manivela, com si toqués una orga de manubri y ja la tenim armada. Un cant fúnebre, imponent, magestuós, ompla l' es'ancia ab los sèus acorts. Se diría qu' en aquella caixeta hi está tancada tota una comunitat, ab sa diversitat de veus, cantant las honras fúnebres del difunt.

Pero l' impresió puja de grau aprnas funciona 'l segón aparato. Aquest reproduheix ab tota fi-

delitat la véu del difunt mateix, ab sas inflexions exactament reproduhidas, demanant al concurs ab paraulas eloqüents que preguin per la sèva ànima.

Sembla talment, que la véu provinga de dintre de la caixa hont jau lo cadáver.
¡Tal es lo poder del fonógrafo!

Vostés dirán, després de aixó, si en lo successiu será menester molestar als capelláns de las iglesias per assistir á un enterro.

Aixís com lo telégrafo y 'l teléfono han tret la feyna als recaders, de la mateixa manera 'l fonógrafo aplicat á certas ceremonies religiosas, pot deixar als capelláns totas las horas del día lliures pera dedicarse á la contemplació espiritual de sas respectivas majordonas. Una planxa fonográfica reproduhirá ab exactitut lo gori-gori de qualsevol comunitat, per numerosa que siga. Y una mateixa planxa podrá servir pera tots los enterros.

¿Diuen que aquest medi purament mecánich no pot sustituir á l' oració directa dels sacerdots, pèls efectes espirituals? Aixó es lo que jo poso en dupte. Molts enterros he vist y sempre m' ha semblat que 'ls capelláns, pagats per acompanyarlos honrantlos ab los seus cants, cantavan d' esma, pensant ab tot, menos ab lo difunt y ab lo sentit de la canturia.

De manera que si 'l fonógrafo fá lo que déu, porta tota aquesta ventatja á las comunitats, que no fán sino lo que 'ls dona la gana.

En aquest punt, permétinme que m' expressi ab tota franquesa. Tinch per més formal á un fonógrafo que á un capellá.

Doném fi ja á la present revista, consignant dos observacions de carácter fisiológich, que dedico als joves que vulgan pendre estat.

Ha observat lo metje Mr. Brociner que aixís com los que emplean ab preferencia la má dreta, tenen més desarrollats que 'ls esquerráns tota la part dreta del cos, los esquerráns hi tenen tota la part esquerra. Y com lo cor está situat á la esquerra, la noya que 's casa ab un esquerrá, ja pot estar segura de tenir per marit á un home de un cor molt gran.

Y ara una observació respecte als ulls. Los ulls blaus ó grisos, son més fins y alcansan més que 'ls negres.

Per lo tant, ja ho saben los que tingan d' escullir nuvia: búsqüinsela de ulls ben negres, que además de ser molt bonichs, están impossibilitats d' enterarse de certas picardías.

Los ulls blaus son gelosos.

¡En cambi 'ls ullets negres, tenen un aspecte de confiats!...

P. DEL O.

MODAS.—NOVAS AMASSONAS.

Traje ab lo qual las senyoras dintre de poch montarán. Si la moda 's desarrolla, ¡qué de cosas se véurán!

¡ESTÁ CLAR!

En Pau y en Pere un matí,
sentats sota un garrofer,
anavan parlant així:

—Tú no estimas ta muller—
digué en Pere, y saltá en Pau:
—¿Que jo no estimo á la dona?
vaja, noy, me deixas blau.
—Pénsatho bè y reflexiona.
¿Qué vas fer ab la Pepeta?
¿Per qué vas ab la Sofia?
¿Per qué buscas la María
y fas l' os á la Carmeta?
—¿Aixó 't pasma?

—Es natural:
Si aixó t' acusa!...

—M' abona.
Proba qu' estimo á la dona.
—¿A la dona?

—¡En general!

A. LLIMONER.

MINYONAS DE SERVEY.

—Sí señor,—me diu ab molta formalitat lo director de l' agència:—quedarà servit á tota satisfacció. Las criadas que nosaltres atrassém, son garantidas.

—¿Per un any, com los rellotjes?—li pregunto jo, procurant aguantarme 'l riure.

—Vull dir que son de confiança. Ja ho veurá: vágissen tranquil. D' aquí un rato n' hi comensaré á enviar alguna. Vosté se las va mirant, y quan trobi lo que necessita, vé á avisarme... y llestos. Lo meu deber es no parar fins que vosté tinga criada.—

Me 'n vaig á casa, no sapiguent si creure tot lo que l' agent de colocacions m' ha assegurat, y 'm preparo á rebre las criadas que, segons ell, han de venir dintre de un rato.

En efecte; quan menos pèl cantó de la puntualitat, l' home compleix. Encare no fa mitj' hora que soch al pis, ja se 'm presenta la primera.

Es una xicota que no tè res de particular: ni guapa ni lletja, ni alta ni baixa, ni elegant ni pageda.

'M dispocho á dirigirli algunas preguntas; pero ella se 'm adelanta y pren la paraula avans que jo obri la boca.

—¿Son molts de familia?—'m diu.

—Miri; la senyora, jo, la sogra, tres nens y la ninyera...

—Digui d' una vegada que son set, y enllestirém més depressa. ¿Menjan á la francesa ó á la espanyola?

—A la catalana.

—¿Hi ha aygua viva? ¿'s fregan las rajolas? ¿compran res al engrós? ¿fan las bugadas á casa? ¿'s han de baixar las escombrarias? ..—

Aquest feix de preguntas 'm posa sobre mí.

—Escolti—li dich—¿vosté vé aquí per fer de criada ó per escriure la mèva historia?

—Una ha de sapiguer ahónt se fica.

—Pero 'm sembla que vosté 's fica en massa cosas.

—Y ab massa gent també. ¡Set personas de familia!... ¡apreta!

—¿Que vol dir que no li agrada una casa aixís?

—Nó señor: no farém res.

—Donchs estalviém conversa.

—Estiga bo.—

¡Vaya una plepa! Semblava que m' hagués d' omplir la fulla del padró. Estat, professió, edat, poble de naturalesa, ¿sab llegir y escriure?... ¡no 'm venía ab pocas preguntas...!

En tot aixó trucan altra vegada, y 's presenta la segona criada.

Aquesta ja es més tractable: no tè tantas pretensions y 's conforma ab la casa, la familia y 'l salari; pero...

—Pero escolti—'m diu, quan ja casi estém convinguts;—una servidora tè promés; es assistent.

—Que per molts anys. ¿Qué vol dir ab aixó?

—Que una servidora vol sortir cada festa; y quan n' hi haja dugas, totes dugas.

—Y quan n' hi haja tres, totes tres, ¿eh?

—Si algun día s' ensopegan á serhi, sí señor.

—Bueno, per aixó no renyirém: ja mirarém d' arreglarho.

—Es que, además, cada dematí, quan una servidora vaji á comprar, necessita dugas horas.

—Rediable! ¿per festejar ab l' assistent?

—Sí, señor: y además cada vespre una servidora vol baixar al carrer, després de sopar, y poguers 'hi estar un' horeta... ó dugas.

—Basta—exclamo, senyalantli la porta—vosté usa molt la paraula *servidora*; pero 'm sembla que de servidora no 'n tè res. Tot lo més, será servidora del assistent, que á totes horas la tè á la seva disposició.

—¿Es á dir que no li convinch?

—Ni remotament.—

Y la acompanyo á la escala, per pòr de que l' assistent no puji á veure qué fa allí tant rato.

Passan quinze minuts y se 'm presenta una xicota que sembla que vé de per' munt.

—¿Qué vol vosté?—li dich, duptant que sigui minyona de servey.—¿Qué vol?

—Quatre duros.—

¡Hola! aquesta se 'n va al grá desseguida, Veám en qué 's funda per demanar aquesta mesada.

—¿Que ja ha servit?—li pregunto.

—Sí, señor: en una casa que hi estava molt bè.

—¿Es extrany que se 'n haja anat, donchs!

—¡Oh! No me 'n he anat pas: m' han tret, perque diu que no 'ls servía.

—¿Sab cuynar be vosté?

—Nó, señor.

—¡Malo! ¿Sab fregar y arreglar una casa, al menos?

—No gayre.

—¡Y donchs! ¿qué sab fer? ¿demanar quatre duros y posarse á jeure?

—Ja veurá..... jo demano; ara vosté prometi. ¿Quánt me donaría?

—¿Quánt? Ni un xavo: vel'hi aquí.

—Per aquest préu... tant se valdrá que no 'm quedi... Estigui bonet.

—¡Estigui boneta! ..—

¡Vés qui vol fer de criada! Aquestas salvatjes se figuran que á Barce ona lliguém los gossos ab llangonissas y que quatre duros se donan al primer ximple que 's presenta.

Si tot s las minyonas que m' ha d' atrassar l' agència son com aquesta... ¡sí qu' estém bèn frescos!

Al cap d' un' horeta tornan á trucar á la porta. Obro y te 'm veig al davant una dona anciana, d' uns xeixanta á setanta anys.

—D. u lo quart—me diu—¿no es aquí que necessitan una noya de servey?

—Sí, senyora.

—Veyám, donchs, si 'ns podrém entendre, perque jo vull una casa molt de confiança.

—Vaja—penso—aquesta bona dona t'è una filla que serveix, y avants que tot, vol sapiguer ahónt la coloca. Fa bè.—

Y dirigintme á la anciana:

—Aquí som personas molt conformes—li dich:—no es probable que hi aprenga cap mala doctrina.

—Ja m' ho figuro, ja.

—Solzament sápigam una mica de guisar y ajudar á la senyora á portar la casa, ja es lo suficient.—

Després d' aixó regatejém una mica 'l preu y al últim quedém conformes en tot.

—Bueno,—li dich jo llavors: ja la pot acompanyar desseguida.

—¿Acompanyar?—fa ella, tota sorpresa:—¿á qui vol que acompanyi?

—A la seva filla, ó neboda, ó neta, lo que sigui; aquesta criada que 'm ve á proposar.

—¡Pero si la criada soch jo!—

Si no m' aguanto á la paret, cáych d' espatllas.

—¿Vosté?—li dich un cop refet de la mèva extranyesa—¡pero no veu, santa cristiana, que vosté no está en edat de servir!

—¡Soch noya encara!

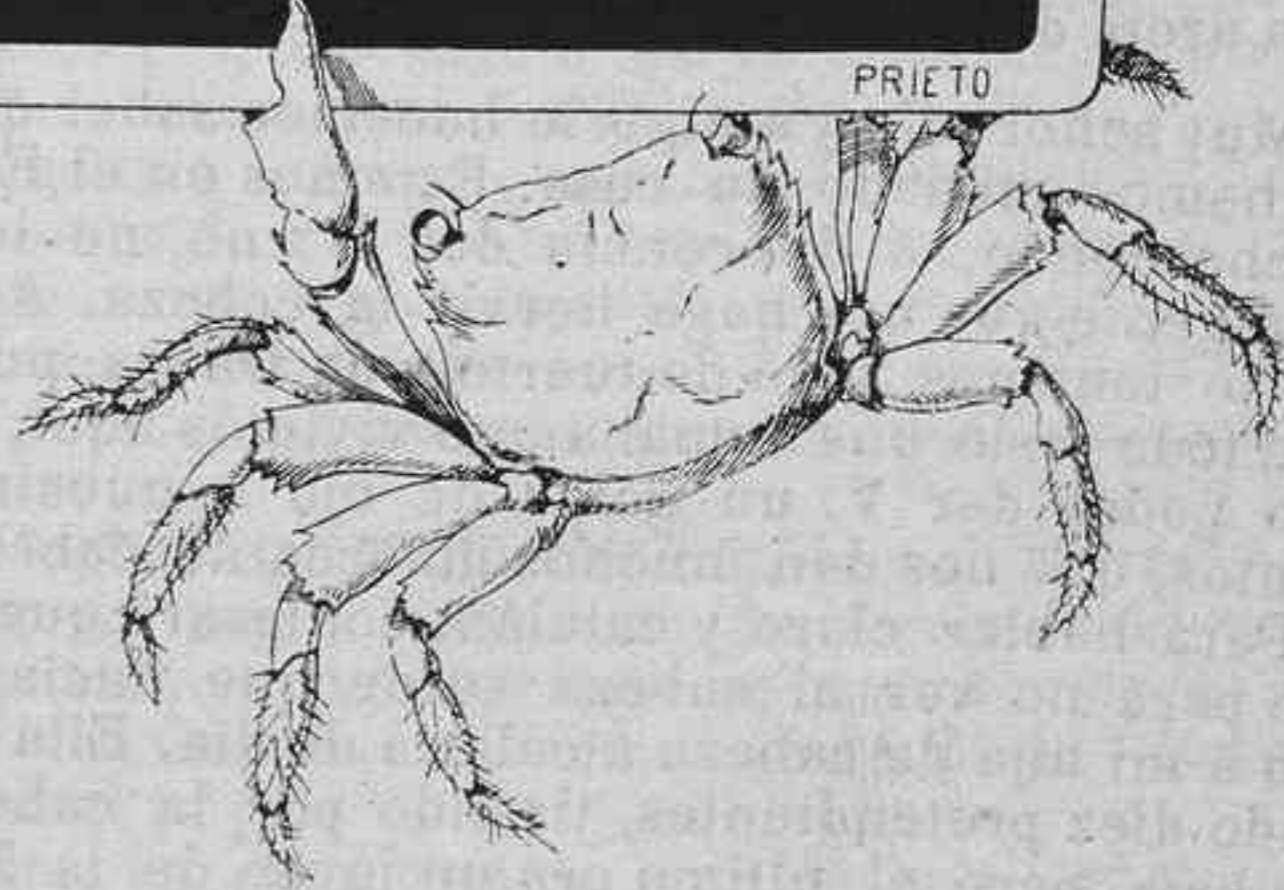
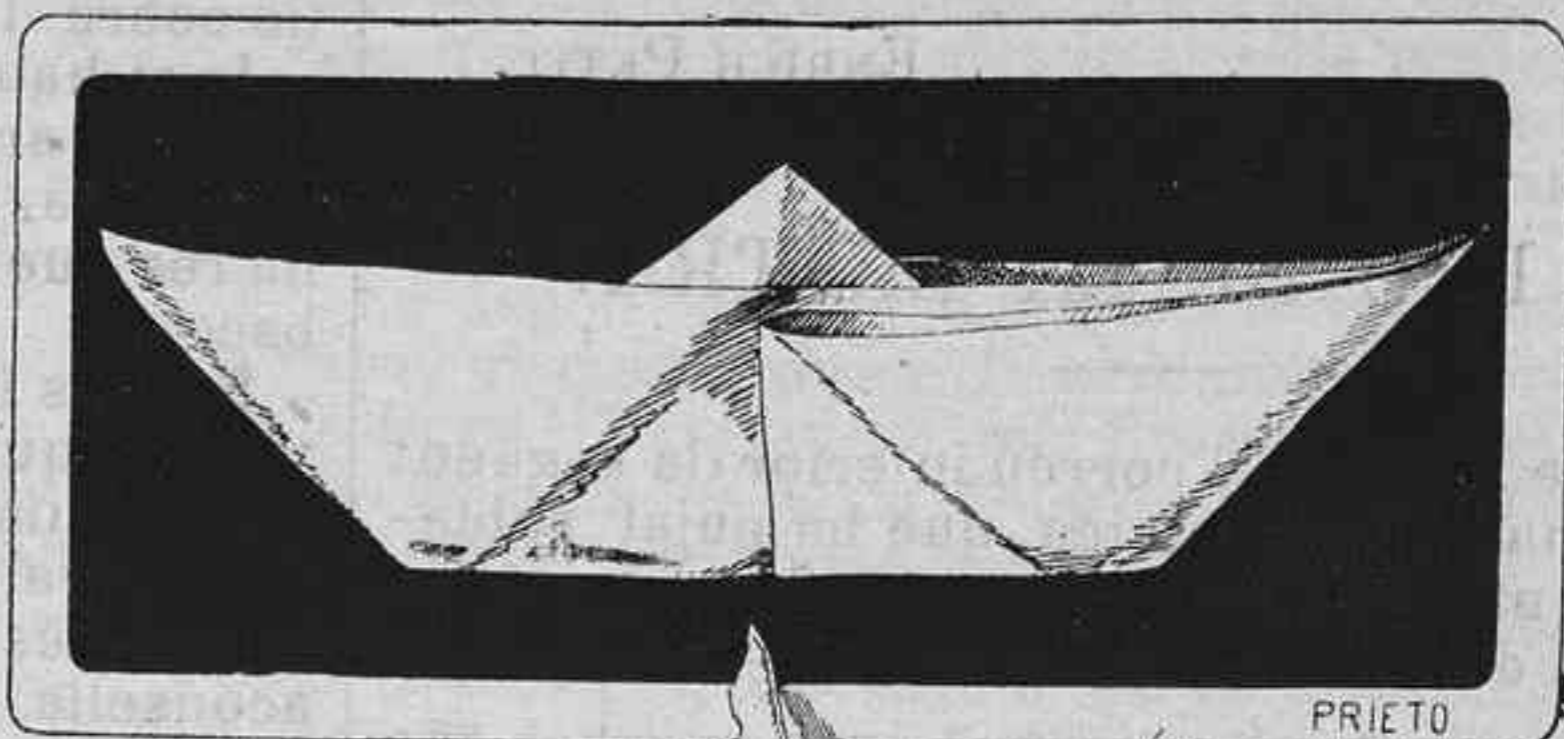
—Será tan noya com vulgui, pero en fi... decidament no 'm convé.—

Y la despedeixo, sense prolongar més la conversa.

Quan la veig fora, sense esperar que 'n vinga un' altra, agafo 'l barret y corro á casa del agent de colocacions.

—Miri—li dich de bonas á primeras—las dugas pessetas que l' hi he donat perque m' atrassés

PARODIA INOFENSIVA.

—Un submari veritable, que casi bé surt de franch.
—¿Vol dí 'l barco de paper?
—No, senyor: parlo del cranch.

minyonas, ara las hi dono perque no me 'n atrassi cap més. ¡Vaya unas cosas d' enviarme!
—¡Y donchs!—me respón l' home ab molta flemma—¿qué 's pensava que li havia de atrassar? ¿princesas ó marquesas, que sapiguessin llegir y tocá 'l piano y li guisessin bé y li netejessin la casa per tres duros al mes? Las minyonas que ara corran, ja se sab, totas son aixís.—

Y es la pura veritat.

A. MARCH.

UNA QUE NO SISA.

Pobre—chica,
la que tiene que aguantar
á estas—amas...
que acompanyan á comprar!..

AMORETAS.

L' altre día 'm van da un susto
que may lo podré pahir:
varen dirme que ab un altre
fent broma t' havían vist.
Per aixó fet una furia
á trobarte vaig venir.
disposat á dirte'n quatre
de ben frescas, ó bè sis.

Desde aquell día que un' hora
dintre del bosch vam passar,
aquella font de la vora
no fa més que murmurar.

Cantant cansóns amorosas
pera eternir lo teu cor,
totas las cordas se 'm trencan
y s' esquerda 'l guitarró.
Si no m' escoltas, traidora,
quan lo bordó quedi sol,
lo trech, hi faig una vaga,
y me la passo pèl coll,
la lligo á qualsevol branca,

y ab lo sotrach del mèu cos,
penjat trauré un pam de llengua
per burlám' del tèu mal cor.

ENRICH PETIT.

AL PEU DE LA LLETRA.

Acabo de rebre pe'l correu interior la següent carta d' una senyora amiga, que ha pujat sobtadament d' una botiga de granaire á propietaria de la dreta del Ensanxe.

«Muy señor mío y amigo: le hacemos saber que nos hemos mudado de casa. Estamos en el Ensanche donde, á diferencia del Borne, no hay tanta gente que nos haga hervir la cabeza. Aun que lo tenemos todo de tuerto y de través, pues hace todo justo una semana que vivimos aquí, de paso podrá dar V. un golpe de ojo á nuestros asuntos, que nos dan muchos dolores de cabeza.

»Para hablar claro y catalán, confesaré que lo hice para no ver al cabeza verde que hacía el ojito á mi hija de cabeza á cabeza de día. Ella ha tenido diez pretendientes, tirando por la cabeza más baja, pero el último era un joven de la Juventud católica que ahorcó los hábitos á la higuera. Creíamos era un pedazo de pan y resultó un sombrero de carcajadas. Cuando caímos del asno, por poco nos herimos de lleno á lleno. ¡Pensar que mi hija debía ser el saco de golpes de aquel gato de los frailes que pintaba el San Cristóbal enano para vivir con su dote, huyendo de hambre y de trabajo! Por fortuna, le encontramos un día al salir de la iglesia de la Lavativa y le dije á golpe caliente á la elevación de un campanario. Déjese de canciones, añadí, y no venga con cirios rotos, que V. es un órgano de razones y no nos pondremos ninguna piedra en el hígado de haber reñido con V. Hace tiempo que quería rasgar la cometa, porque sus palabras son ochos y nueves y cartas que no atan para hacernos volver los cabellos verdes, que si no tiene otra candela para ir á la cama ya puede gritar huevos á vender, porque nosotras procuraremos que se haga V. diez piedras. En fin, le vertí por el descosido todo lo que me venía á la boca, diciéndole el nombre del cerdo y dejándole como un trapo sucio.

»¡Echa pescadito! Buen nabo hubiéramos arrancado, y como de él estábamos cocidas, así es que le dijimos vuélvete á la cama que esto es la luna. Mi hija, que parecía la Madre de Dios del empujón, está muy alegre y es capaz, si él se le acerca, de darle un harlo de golpes de puño, porque ya le dijo que por ella podía hacerse un nudo á la cola.

»Mande á su afectísima,

Gertrudis.»

Per la copia literal,

FOLLET.

LO TABACO.

¿Qué 's figuran que vaig á dir? ¿Qué 'l tabaco del estanch es insoportable?

¡Com si vostés no ho sapiguessen de sobras!

Nó, senyors; avuy vaig á parlar del tabaco doc-

trinalment, baix lo punt de vista científich é higiénich.

Una important revista inglesa ha posat la qüestió sobre l' *tapete*.

Ja s' ha acabat alló de dir que 'l tabaco es perjudicial: ara resulta qu' es de lo més saludable que corra. Potser després del pa y la carn, no hi ha res que engreixi tant al individu com lo tabaco.

Segons lo doctor Mackenzie, l' home que fuma, viu tranquil y aplomat, y s' estalvia una infinitat de malalties.

Aixó va com á regla general

Després comensan las excepcions, y 'l doctor aconsella á molts personas que s' abstinguin de fumar.

Primer als actors, després als cantants, luego als oradors...

Si aixó fos cert y haguessem de seguir lo consell al peu de la lletra, á Espanya ningú hauria de fumar, porque casi tots 'ns dediquém á l' oratoria.

Los uns som oradors polítichs, los altres sagrats, los altres d' ateneo, los altres de club, los altres de café, los altres de barberia...

Som una colla d' oradors. O d' *orats*, com deya un tarumba ab ribets de sabi

A continuació 'l doctor inglés recomana que no s' escupi, porque 'l vici d' escupir, fumant, ocasiona reuma, dolors é irritacions de la mucosa.

Anyadeix, además, que l' excés de fumar, fá tornar nerviós, debilita la vista y desbarata 'l canó de la perdú.

De manera que 'l fumar es molt saludable é higiénich; pero 'ns deixa sense vista. ab los nervis desbaratats y la perdú feta una llástima.

Lo cual que—com diria un fillosop—demuestra la distancia que va del us al abús.

Apart d' aquests petits inconvenients, lo fumar, portat ab regla, deixa de ser un vici per convertir-se en una virtud... de las més *aquilotadas*.

En primer lloch, es necessari no fumar sino després d' haver menjat bè.

Los mestres d' estudi que, segons malas llenguas, no menjan may bè, ni malament, no poden fumar per cap concepte.

Si fuman cigarrillos, fúminlos ab boquilla, per evitar que las malas cosas que hi ha al paper los arribin á la boca.

Fumar en pipa es molt sá... y molt alemany; pero es necessari ferne dissapte molt sovint, porque d' altre modo las dents se tornan en tres meses de color de xacolata.

També es convenient que la pipa ó boquilla sigui artística y ben adornada; porque si 'l fumar es distracció, aquesta distracció aumenta ab l' atractiu que presentan las bellasas que hi ha en la espuma de mar de la pipa.

Finalment, lo més difícil del art de fumar bè, es sapiguer coneixe 'l moment en que s' ha de llensar lo puro.

Los italiáns se 'l fuman tot, fins que ja 's creman los pèls del bigoti.

Los francesos dugas terceras parts.

Los turchs, mestres en aquest ram, al ser á la meytat lo llensan.

Los espanyols encare som més rumbosos.

Generalment lo llensém tot.

Per forsa.

MATÍAS BONAFÉ.

A TÚ, MINYONA.

SONET.

La force prime le droit.
(BISMARCK.)

¡Ingrata! Si has pensat d' eixa manera,
siguent de tas carícias tant avara,
sens deixarte fe un bes, fent mala cara,
quan jo 't vull veure tendre y riallera;
que vindré suspirant al teu darrera
(cosa qu' en mí, en vritat, fora un xich rara)
estás en un horror; mira y repara,
repara, mira, pensa y considera,

que en aquest desnivell que avuy en día
entre 'ls sexes hi ha, sens dir mentida,
tocan per cada *mascle* ¡sis xicotas!

Conque, no fem morrets, ¿ho sens María?
perque me 'n quedo un' altra desseguida
de tantas com me 'n venen entre potas.

E. VILARET.

LLIBRES.

HISTORIA DE CATALUNYA—per ANTONI AULESTIA
Y PIJOAN. — *Volúm II.* Ja fá algun temps, al apa-
reixer lo volúm primer de aquesta obra, manifes-
tarem la opinió que 'ns mereixia, opinió favora-
ble en extrém, per ser lo treball del Sr. Aulestia
una producció feta á consciencia que ha vingut á
omplir una verdadera necessitat.

A pesar de haverse investigat y escrit tant so-
bre la historia de nostra regió, no existía encare
un llibre compendiós qu' en un número relativa-
ment limitat de páginas compregués los acon-
teixements més importants de aqueixa historia.
L' obra del Sr. Aulestia ha vingut á omplir aqueixa
necessitat. Es en aquest concepte la quinta essen-
cia de la historia catalana.

Un treball de resúm es sempre difícil y delicat.
Es necessari coneixer bé la materia que 's tracta,
distingir lo que té verdadera importancia de lo
que no 'n té, evitar detalls difusos y ampliaciones
extensas, y al mateix temps consignar tots los
pormenors de alguna importancia.

La *Historia de Catalunya* del Sr. Aulestia cum-
pleix generalment aquests requisits, encare que
algunas vegades l' autor, portat de certa inclina-

ció á descriure tot lo que té color y carácter, con-
signa certs detalls de que algú altre més esclau
del método rigurós, prescindiria. No es de sentir,
empero, que 'l Sr. Aulestia s' haja pres aquesta
llibertat, en quant contribuheix á animar la res-
senya dels fets y á donar condicions de amenitat
á la lectura.

Lo segon volúm que tenim á la vista historia l'
espai comprés desde l' adveniment al trono de
D. Pere III lo *Gran ó dels Francessos* (1276), fins
á la terminació de la Guerra de la Independen-
cia (1814) La materia está dividida per sigles,
concordats empero ab los reynats, y conté al final
de cada sigle, un resúm de la civilisació cata-
lana en todas sas manifestacions.

En quant á la forma, es molt recomenable. Lo
Sr. Aulestia fá gala de un estil sobri que no está
exempte de color y animació. Aixó fá que la lec-
tura siga sumament agradosa, tenint lo llibre to-
tas las condicions necessarias pera popularisarse.

Hem rebut las *Memorias del Ateneo Obrero de
Barcelona*, llegidas en l' acte de la repartició de
premis celebrat lo día primer de setembre de 1889
y en la reunió general ordinaria de 23 de febrer
del corrent any.

En ellas se dona compte complert del estat de
aquest centro d' ensenyansa, digne, baix tot con-
cepte, de la protecció de tots los amants de la
ilustració de la classe jornalera.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

A últims de aquesta senmana, segóns anun-
cian, se reanudarán las funciones en aquest teatro.

L' espectacle *España* 'ns ofereix las següents
perspectivas, en forma de decoracions:

Una casa *solariega*, una plassa de un poble de
Vizcaya, un país emboscat, lo restaurant de la
estació de Miranda, la Catedral de Salamanca, lo
panorama de Medina del Campo al Escorial, lo
Manzanares, Toledo, lo carrer de Sevilla á Ma-
drit, la plassa de toros á Madrid, de Madrid á Gra-

DE MICA EN MICA.

Mira

¿D' una esquella bullanguera,
que pot resultarne? ¡Pues!
Un noyet de setze mesos,
que fa igual soroll... ó més.

nada, la Alhambra, la fira de Sevilla, una posada á Monzón, Zaragossa, la gran cascada de la qua del caball en lo monasteri de Piedra, l'horta de Valencia, Montserrat, Passeig de la Llotja á Barcelona y gran plassa d'Espanya.

Total: un viatge rodó per la Península.

LICEO.

Diumenje presentava 'l gran teatro un aspecte brillant. Hi havia afany per tornar á sentirhi óperas.

Se triá pera la inauguració lo *Mefistófele* de Boito.

Lo prólech arrancá estrepitosos aplausos, tinentse que repetir la darrera part del mateix, gracias al colorit que á aquella hermosa página musical sapigué imprimirhi 'l mestre Goula, notablement secundat per l'orquestra.

Aparegué 'l tenor Moretti, que sense ser una notabilitat, se defensa bè gracias á la habilitat ab que emiteix sa veu ben equilibrada. Lo públich no 's mostrá entussiasmat; pero tampoch rebé mal al nou artista.

Al reapareixer la Borghi Mamo en l'acte del jardí sigué saludada ab un gran aplauso, rebrot de las merescudas simpatías que aquí havia sapigut captarse en anteriors temporadas. Prompte demostrá ser digna de conservarlas. En la característica escena del jardí sigué molt aplaudida en companyia de la Mattiuzzi, de 'n Moretti y de 'n Vidal. Los aplausos del públich redoblaren en la escena de la presó, que interpretá ab verdader sentiment artístich, donant poderós relléu á las frasses més culminants.

L'acte de Grecia sortí molt ben interpretat, y 'l tenor Moretti posá digne remat á la representació, cantant millor de lo que molts esperavan, la famosa romana del epílech, qu'era 'l caball de batalla de 'n Gayarre.

Com que avuy aqueixa celebritat ja no existeix, es precis contentarse ab lo discret, y 'l tenor Moretti excedeix de tal.

Resultat: que l'ópera, notablement concertada, alcanza una interpretació, que sense provocar corrents d'entussiasme, se sosté notablement y 's fa sentir ab molt agrado.

De la *Gioconda*, ab la qual s'han presentat la Kupfer y la Roluti y en Moretti, en Labán y en Warden, ne parlarém, si no 'ls sab mal, la senmana próxima.

Avuy no 'm queda temps, ni tinch prou espay.

ROMEA.

Continúan los ensaigs de *La dona honrada*, que s'estrenará, segons anuncian, lo dimars vinent, es de creure que davant de un públich numeros.

Y fins quan será estrenada será sempre *dona honrada*.

TÍVOLI.

Lo Sr. Cereceda s'ha possessionat de aquest teatro y vé repetint cada día la mateixa funció, mentres 'n prepara de novas.

¿Juga á repetir? Ell guanyará.

Parlém de *El Alcalde de Strasberg*, de importació estrangera, com lo seu títul ho indica prou. L'acció es una mica confosa, y necessitaria estar amanida ab més sal y pebre, per avenirse á las aficions del nostre públich. En quan á la música, de Millöcker, que també ha sigut *traduhida* ó quan menos arreglada pèl mestre Taberner, es

brillant y ben treballada, sobresortint alguns números, entre 'ls quals mereixen citarse un tercelo que bè pot anomenarse de las senyas, y la pessa que segueix á la sortida de las dos fillas del arcalde.

En l'execució sobresortiren las senyoras Mariscal y Montañés y 'ls senyors Hidalgo y Lloréns.

La *Estudiantina* serví pera la presentació del personal femení de la *troupe*, y alcansá l'exit de sempre.

En *El plato del día* 's distingiren las principals parts de la companyia.

NOVEDATS.

Jenny, anunciada pera diumenje, no havia pogut acabar la seva *toilette*, y va aplessarse.

Com l'obra 's presentarà, segons noticias, ab gran aparato, no es d'extranyar l'aplassament.

Jenny es de aquellas senyoras que 's fan esperar, perque en Soler y Rovirosa, que s'ha encarregat de adornarla, vol assegurar l'exit de la seva presentació. Pero tingan en compte una cosa: las que 's fan esperar solen ser las que agradan més.

CATALUNYA.

¿Repetirém lo de cada senmana?

Que la Martínez... que la Campos... No es necessari dir sempre lo mateix. Bastará consignar que 'l públich continúa dispensant la seva preferencia per aquest teatro, y que las dos *divettes* son lo centre de atracció de tots los aficionats que hi assisteixen, que no 's cansan de aplaudir á la Campos ni á la Martínez.

No farà, de segur, tanta farrolla com ellas lo general Martínez Campos, pronunciant discursos en lo Senat.

Per ahir dijous estava anunciat l'estreno de *Prueba de amor* y per dissapte 'l de *Angelito*.

CALVO Y VICO.

La companyia que dirigeix l'intelligent y aplaudit actor Sr. Riutort ha posat en escena *La vida es sueño* y *Pedro el bastardo*, obras en las quals lo Sr. Riutort alcanza un triunfo, sent l'actor que més s'acosta á n'en Rafael Calvo, en la manera de dir los versos.

Aquest teatro, los días festius principalment, se veu molt concorregut.

NOU RETIRO.

La *Ferretti*, contra lo que deyam la senmana passada perque aixís se 'ns assegurava, s'ha quedat á Barcelona.

Y fa bè la mimada cantant; ¿ahont li farán més bons tractes?

Ultimament ha tornat á recullir grans aplausos en la ópera *Lúcia*, havent participat d'ells també lo tenor Sr. Tromben y 'l barítono senyor Ventura.

TEATRO CIRCO EQUESTRE.

Aquella *Carmen* que desde Fransa va passar los Alpes, ensenyorintse de Italia, y que després va fer ab tota felicitat la travessia desde aquellas costas á las nostras, s'ha naturalisat espanyola, acaba d'establirse al *Circo Equestre*, ahont rebrá ó molt hauria d'enganyarme, numerosas visitas.

L'obra, traduhida ab esmero pèl Sr. Bray y concertada per l'intelligent mestre Pérez Cabrero, ha tingut la fortuna de trobar per intérprete á la simpática Giorgio, que la declama ab

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

UN ECO DE LA SENMANA SANTA.

—Dèu lo quart. ¿Véu que son macos?
 —Sí, senyora; aixís m' agrada, que 'ls porti ab cuydado... ¡Es lo primer any que no 'm vé ab ciris trencats!

MATINADAS D' ABRIL.

més facilitat de lo qu' era de esperar de una estrangera, y la canta ab lo brillo de sempre.

Contribuixen al éxit de la representació lo tenor Garcín y 'l barítono Bassols, per més que 'l conjunt adoleix de certa deficiència que 's corretjirá en las successivas representacions, que al mèu entendre serán moltas en número.

L' autor del arreglo y 'l mestre Pérez Cabrero, si-gueren cridats á las taulas.

CONCERT BUFALETTI.

Poca gent assistí diumenje al Lírich; pero la concurrencia era al menos escullida y formada de inteligents. Lo

notable concertista recullí entussiasas aplausos en totas las pessas que executá, vencent dificultats insuperables y donant mostrás de sas portentosas facultats.

Además se doná á coneixer com á compositor excelent, fentnos saborejar un *minuetto*, una *gacota*, y una *mazurka* molt originals y elegants.

R. I. P.

Dimars sucumbí, víctima de una llarga y penosa malaltia, l' inteligent actor Sr. Isern.

A pesar de que últimament s' havia separat del *Teatro catalá*, no podém desacostumar-nos de considerarlo com actor de la terra. Interpretant obras catalanas es com havia conquistat sos millors triunfos.

En aquests últims anys, á penas s' estrenava una producció á Romea, sense que Isern hi prengués part, conquistant aplausos per ell y per l' autor de las obras que interpretava.

La seva separació deixá un buyt en lo *Teatro catalá*, que ara la seva mort lo fa irreparable.

N. N. N.

CARTAS D' UN MORT Á UN VIU.

VI.

ULTRA-TOMBA (SENSE FETXA).

¡Ay, Patrici del cor, quína masegal...
lo cos nafrat (s' entén, aquest munt d' ossos
que resta de mon sér), l' ánima morta
y ab la clepsa trencada feta trossos,
després del temps trascorregut t' envió
aquesta carta. ¡Cristo quína pega!...
May més, may més de cap beneyt me fio!

Patrici, ¡quín desori! ..
vaig volguer ana' al cel y tal fatlera
m' ha costat algún temps de purgatori.
¡Quín genit tèn Sant Pere!
Ja n' he sortit... l' esquena tinch baldada.
¡Ahl... si tornés á viure,
no 'm veurías tú escriure
per l' afany d' una gloria condempnada.
Y pensar ab tant temps que jo perdía
exprement eixa vena
per crear, produhir, fer poesia...
Lo premi l' ha trobat la mèva esquena.
Y está clar, son uns tontos; creu, Patrici;
puig tot aquest defici
per alcansá un renóm, ¿qué 'us proporció

(na?)
La crítica de molts que no 'ns entenen;
y fins n' hi han que prenen,
al qui escriu y fa *muecas* á Helicon,
rer algo molt distint de una persona.
No 't vols desenganyar, y jo ho lamento:
te parlo tal com sento
y per 'xó. Dèu me val, no miro trevas.
Si aquestas cartas mèvas
poguessin influhir tal com voldría
en ferte perdre, amich, eixa manía,
ó més bèn dit, caboria,
d' escriure, publicar sense un fi prác

(tich,
sería, viva Dèu, ma major gloria.
Pèl qui ho vèu tot bèn clar, hasta fa fás
(tich.

¡Notorietat, notorietat!... estrépit
en un temps purament utilitari
en que l' art va quedant casi decrepít,
en un estat precari;
é invadeix lo negoci
descarat, sense fré, fort per combatre,
las taulas del teatre,
la premsa, 'l libre y fins l' altar, lo tem
(ple;

dantne *brillant exemple*
al dir com se 'n diu ja, d' un home... un soci!

Y á Espanya encare més Tréncat la crisma
per donar llum, per fer cosas sensatas,
y á lo millor te promourán un cisma;
tindrán dret sobre tú quatre *sabatas*.
Trobarás en lo teatro 'l *flamenquisme*,
y pèl libre, un sens fi de *papanatas*
crítichs de carreró, cervells de suro
que 't dirán: «es dolent»; y no repliquis,
pues si un ne trobas y li dius: «expliquis...»
no 't sabrá dí 'l perquè, jo t' ho asseguro.
Avuy sí que ho veig clar: ¡jo no ho sabía!
parlant ab en Cervantes l' altre día,
vaig veure encare més, ab gran tristesa,
lo qu' es la poesia.

¿Fer versos?... ¡quína empresa!
Lo bo, ¿ho es per tothom, Patrici? Ho nego.
Fes un romanso porque 'l canti un cego,
te 'n donarán déu rals,—preu bèn raquíntich;—
entregali, llegeixli la tèva obra:
ja veurás com te diu que falta ó sobra;
fins lo ceguet se 't converteix en crítich.

L' art de la ploma, amich volgut, s' enfonza;
tothom tèn dret en lo que á l' art fa vía,
y lo que 's refereix á la poesia
es del domini del discret y 'l *llonza*.
Lo mateix sabater de la escaleta
pot donarte llissóns per ser poeta.

Tú dirás: «¿A qué vè aquest rebombori,
aquesta sequetat d' un mort tant tendre?»
¡L' escriure m' ha costat lo purgatori!...
y no vull, no, que l' art te dugui á vendre.
Sè que vols tenir fama,
y sè qu' escrius un drama,
que t' afalaga l' éxit de la escena...
fuigne, Patrici, fuigne desseguida,
que 't costará molts mal-de-caps en vida
y mort, ¡ay Dèu, com portarás la esquena!

¿QUÍ HO ENTÉN?

Porta vel, per defensarse
dels insectes atrevits;
pero en cambi, sempre passa
pèls llochs en que hi ha mosquits.

Que no es bo per tothom, diuhen, un duro:
donchs un drama tampoch. Vindrà l' estreno,
y, fixante bèn bè ab lo que senyalo,
à una part llegirás: *bueno, muy bueno;*
y à una altra part veurás: *¡Malo, muy malo!*
¿Voldrás formá opinió?... Ja 't dono feyna:
aqueixa gran disparitat que reyna
no 't donará la llum tan desitjada;
y 't trencarás la clepsa tal vegada,
tindrás idea, pero molt confusa:
la crítica, Patrici, qu' avuy s' usa
tè la *llanceta* (valgui) plena d' oscas
y fora d' alguns (pochs) que bè ho entenen,
los demés las emprenen
deixant á autor y públich á las foscas.

Ja hi complert la condempna. 'M felicito
d haver sortit dels llims y purgatori:
explayarme una mica necessito
y t' escriuré á rampells altra vegada,
dante consells com faig avuy. No ignori
cap dels qu' avuy escriuhen
que, d' aixó de la gloria, aquí se 'n riuhen.
Fins que la sort al cel un día 'm dugui
tindrè *interview*. (ó més bèn dit, *conversas*)
ab tots los morts que pugui
Y tú deixat de versos y de *versas*
Una nova he sabut molt celebrada;
que havéu passat bugada
d aquell Ajuntament que presidía
lo Marqués de Oler... ¡uf!... ¡Ja convenia!

Per la copia,
S. GOMILA.

Conforme deya en lo número passat, no vaig
assistir á la conferencia que contra las inocula-
cions anti-rábicas de 'n Pasteur y del Dr. Ferrán
doná en l' *Ateneo Barcelonés*, lo ilustrat metje

de las casas de Socorro, Dr. D. Enrich Cor-
minas.

Aixó no obsta perque una persona entesa en
la materia 'm proporcioni 'l següents datos que
m' apressuro á comunicar:

«Entre altres importants conceptes, lo confe-
renciant va dir: que las aludidas inoculacions, no
sols no son preventivas sino que son perjudicials,
fins al punt de poder produhir la mort, y que
avuy per avuy donan millor resultat los procedi-
ments antichs de cauterisació. Manifestá també
que á Alemania, nació qu' en qüestions científicas
figura en primer lloch, en compte de apelar
á la vacunació, fan una gran matansa de gossos,
haventne exterminat desde 1880 á 1885 més de
2,000 qu' eran rabiosos y uns 4,000 de sospitosos,
y que 'l número de personas mortas de rabia en
tot l' imperi fou de 10 en lo primer any y cap en-
terament en los dos últims »

Los arguments aduhits per lo Dr. Corminas, la
diversitat de opinións que ha despertat ab la seva
conferencia, y l' interés del tema fan esperar una
discussió animada.

Per lo tant, los partidaris de las inoculacions
rábicas tenen la paraula, á fi de que 'l públich
sápiga á qué aténirse en un assumpto tan delicat.

Sembla que 'l dijous sant, un tinent d' arcalde
que tè molta goma, va convidar á alguns com-
panys de corporació á assistir á no sé quína cere-
monia religiosa.

Los regidors van mirarlo ab extranyesa. Y 'l
tingent d' arcalde, que com he dit avants tè molta
goma, 'ls hi digué:

—Dech prevenirlos que després de la ceremo-
nia hi haurá tech.

Aquesta advertencia alegrá la cara d' aquells
regidors recalitrants, los quals digueren:

INCÓGNITA.

¿Vigila alguna xicota?
¿Fuig d' algún acreedor?
¿Anéu ara á sapiguer
qué hi fá á n' aquí aquest senyor!

Qui 't vol bè, 't farà plorar.

Buscar l' agulla en un paller.

—Jo faig un... Jo, un altre... Jo, també.

La perspectiva del tech los animá á anar á la iglesia, á fer consideracions sobre la Passió y Mort del Redemptor, y principalment sobre la Cena.

S' acabá la funció, y ja tots aquells devots paladejavan anticipadament lo pisco labis ofert.

Llavors lo tinent arcalde de la goma 's cregué obligat á ferlos una advertencia.

Y 'ls digué:—Aném á dinar. Pero com avuy es Dijous Sant, ja compendrán vostés que s' ha fet una cosa senzilla... tot peix... es á dir peix: bacallá guisat de varias maneras...

Los regidors, al sentir al tinent d' arcalde de la goma, encare fugen.

Un dels del any passat exclamava:

—En temps de D. Francisco, aquestas bromas no 's feyan.

Ha visitat Barcelona lo Sr. Vanderblit, un dels ricatxos més poderosos dels Estats Units.

Desde Barcelona 's dirigí á Montserrat.

¿Quin efecte li produhiria la histórica montanya?

No ho sabém; pero ho presumím. De fixo que diria:

—Amigo, si totas aqueixas rocas siguessen d' or ¡quina fortuna per l' home que arribés á possehir las! Casi, casi sería tan rich com jo.

Y á propósit de fortunes.

A Sant Lluís (Estats Units) hi ha dos negres, que pagan de contribució á l' any la friolera de 100,000 l' un y de 75,000 duros l' altre.

Atesos los pochos anys que han passat desde l' abolicció de la esclavitut, per possehir una fortuna tan colossal, y ho será molt si 's considera que en aquella República la contribució es infinitament més baixa que aquí, per forsa aquell parell de negritos deuen haver treballat com uns negres.

Si visqués en Tomás Padró, de fixo diria:

—Y miréu lo que son las cosas: tan richs com son, y encare fan morros.

Una numerosa comitiva de Beziers, composta de un centenar de individuos perteneixents á la Associació pera l' estudi de la *Historia natural*, han visitat Barcelona.

Y per estudiar la *Historia natural*, la primera cosa que van fer la nit de la seva arribada, sigué visitar los cafés ahont se canta *flamench*.

Pura *zoologia*.

Allá hi abundan los mosquits, las pollas, no hi faltan llussos, y algún que altre rap.

Segóns noticias de un periódich local, los sorprengué moltíssim que las barceloninas usin sombrero al istil de Fransa, en lloch de la clásica mantellina.

En aquest punt no sè si tenen rahó; perque encare no s' ha decidit ben bè, cóm están las donas més guapas, si ab sombrero ó ab mantellina.

O sino que ho digan aquells joves que sostenian lo següent diálech:

—A mí m' agradan més ab sombrero—deya un.

—Donchs á mí ab mantellina—responia un altre, y dirigintse á un tercer, li deya:—¿Y tú que no dius res? Déixans coneixer la teva opinió.

—No hi ha inconvenient. A mí ni ab mantellina, ni ab sombrero.

—¿Donchs cóm?

—Ab cinquanta mil duros de dot.

En lo próxim número de LA ESQUELLA publicarem dos hermosos grabats directes, originals del reputat pintor senyor Pagés y Ortíz, que actualment está treballant á Roma, posant en molt bon lloch lo pabelló de Catalunya.

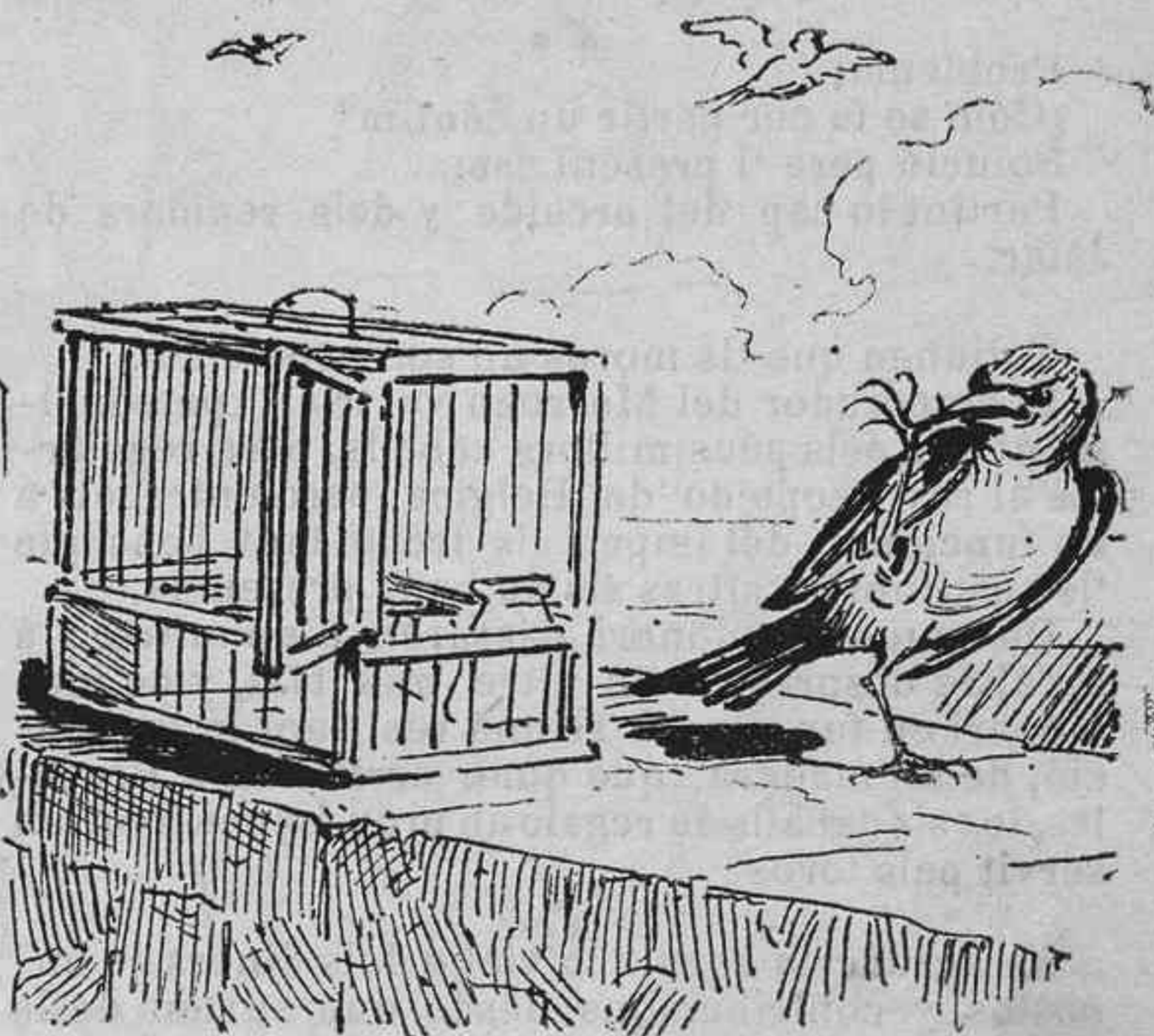
L' altre día l' arcalde primer va convocar á tota pressa als tinents d' arcalde.

¿De qué 's tractava? ¿Havia arribat l' hora de presentar los comptes de la Exposició? ¿S' havia

MODISMES.

De darrera al rey li fan banyas.

Aucell vell, no entra en gabia.

descubert una mina pera pagar als acreedors del Ajuntament?

Res d'aixó: se digué que la reyna regent projectava venir á Barcelona, durant lo pròxim mes de maig.

Per lo tant, D. Francisco, tingui valor, resignis .. y pensi que á dalt del candellero avuy hi som, demá no hi som.

Las damas católicas de Barcelona deferents ab lo bisbe de aquí, se dedican á fer pressió sobre 'ls botiguers porque 'ls días festius tanquin las botigas.

Las damas católicas de Madrit, també baix la direcció del bisbe de allá, las enfilan per un' altre costat.

Las damas ca'ólicas de Madrit las han empresas contra las bailarinas.

Y están fent una pressió terrible sobre la empresa del Teatro Real, dihent:

—O supprimeix certs balls poch honestos, ó no conti ab nosaltras per l' abono.

Lo quale equival á dir: — Supprimeixi tots los balls, ja que sempre resulta poch honest que una dona, encare que porti mallas, ensenyi las formas de las sevas camas.

Jo no sé ahont anirém á parar, si continúa accentuantse aqueixa especie de reacció *tartufesca*, que va desencadenantse per tot arréu, tenint per agents actius al sexo anomenat *débil*, qu' en aquest punt demostra un ardiment extraordinari.

¡Oh, y lo que més crida l' atenció, es la inclinació cada día creixent que demostra pèl clero, seguint en tot las sevas excitacions!

No hi haurá més remey, que tot jove, quan se casi, s' enteri de si la seva núvia es dona d' iglesia, y en cas afirmatiu, li diga:

—Ja veurás, noya: ja que t' agradan las sotas, casat ab un capellá.

Ha arribat ja l' hora de cridar:—¡Homes, á defensarse!

Final de la conferencia de Berlín, va ser un gran dinar diplomátich.

Y 'l final de aquest dinar va anar de la següent manera, segons *L' Evenement*, periódich de París:

«Tots los comensals s' alsan á la vegada. Los alemanys cridan tres vegadas: «¡Ah! ¡Ah! ¡Ah!»; mentres los inglesos llensan sos «¡hurra!» característichs y 'l espanyols ab veu estrident sos crits de «¡Olé! ¡Olé!»

Dupto que 'l fet siga veritat.

Pero si ho fos, demostraria que allá ahont va Espanya hi va 'l flamenquisme.

Una altra vegada, quan se tracti de arreglar la qüestió social, podrém enviar á las conferencias internacionals que se celebrin un parell de matadors de toros.

Al extranger, casi ja no 'ns coneixen per res més.

Ha arribat á Barcelona, procedent de Roma, ahont sol residir habitualment, lo notable pintor D. Enrich Serra.

Li doném la més entussiasta benvinguda, y es inútil expressar que celebrariám moltíssim poder veure alguns dels quadros que ha pintat últimament.

¡Pobres mestres d' estudi!

A Játar, aquell poble andalús derruhit pèls terremotos y reedificat ab los recursos recullits per la premsa de Barcelona, deuen tenir un ajuntament de molta xispa, á jutjar per lo que conta un periódich.

Los mestres están allí endarrerits como per tot arréu, y l' Ajuntament de Játar, porque no 's diga, ja que no tota l' assignació, 'ls paga una cantitat á compte

Aixís, fa pochos días va expedir un *librament* ¿de quánt dirían?

¡De tres céntims!

Y encare més; va disposar que aquests tres céntims, á compte de una mensualitat, se 'ls repartissen lo mestre y la mestra.

Un céntim y mitj per barba.

Problema:

¿Cóm se fa per partir un céntim?

Solució pera 'l present cas:

Partint lo cap del arcalde y dels regidors de Játar.

Y diuhen que 'ls moros no son espavilats.

L' emperador del Marroch va triar, personalment, sis dels seus millors caballs, pera regalarlos al rey Leopoldo de Belgica; pero entregats á un funcionari del imperi 'ls trobá tant bons que 'ls sustituhí ab altres sis de bona presencia.

De aquest funcionari passaren á un altre, y á un altre després y á un altre més tart, y de funcionari en funcionari se aná realisant la substitució, de tal manera, que quan arribaren á Bruselas, los sis caballs de regalo ab prou feynas haurían servit pèls toros.

M' agradaria seguir lo viatge dels diners de impostos y contribucions desde que surten de la butxaca dels espanyols fins qu' entran en las arcas del Estat.

Me sembla que ha de succehir alguna cosa semblant á lo dels caballs del emperador del Marroch. ¡Qué llisas deuen haverse tornat las pessetas, quan arriban al terme del seu viatge!

L' Arrendataria de tabacos ha comensat á elaborar á máquina uns cigarrets emboquillats, que 's fabrican á Valencia.

Un detall curiós: los mateixos cigarrets fets á

má, costavan 40 céntims. Fets á máquina se 'n fan pagar 50.

Ara comprench per qué las cigarreras sempre que 's tracta de introduhir una innovació, se sublevan. L' Arrendataria mateixa 'ls proporciona un argument poderós. Ellas podran dir que produheixen ab més baratura que las máquinas.

Una noticia artística.

Un mestre de Smirna vá tenir lo *dengue*.

Y com á resultat de aquesta molesta passa, apenas vá trobarse hò, vá compondre una sinfonia, describint totas las fases y evolucions de la enfermetat. Las esgarrifansas de fret, lo mal de cap, l' abatiment, lo dolor als ossos, la visita del metje, l' aplicació de l' antipirina y 'l suhor que indica 'l final de la dolencia

Tot aixó está expressat ab sonidos musicals.

Segons sembla, lo qu' está més ben descrit es l' acte de mocarse 'l malalt.

Medicaments del Dr. WOOM

Aixerop lactífich, per aumentar la cantitat y millorar la qualitat de la llet. Utilíssim per mares y didas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.
Aixerop antidiarreich - estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

ÚNICH DEPÓSIT:

AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER

Petrítxol, 2, Barcelona

HISTORIA NATURAL. (Dibuixos de Ll. Labarta.)

PAPAGAYO.

(CONTINUACIÓ.)

LLORO.

—Desenganyarse; per vestir bè, no hi ha com ser cónsul d' un país desconegut é inventarse un mateix l' uniforme, ab molts galons y coloraynas.

—Si, senyors; aquesta pasta serveix per tot: es la pasta cosmopolita y universal. Treu las tacas. mata 'ls ulls de poll, es bona per enganxar la porcelana y cura las enfermetats de las muelas...

(Continuará.)

LOPEZ-EDITOR
 RAMBLA DEL MITJ - 20.

APAREIXERÀ
 à primers de la senmana entrant:

DRAPETS AL SOL
 HUMORADA ESCANDALOSA
 EN VERS
 PER
C. GUMÀ
 Preu: ¡DOS RALETS!

Obra nueva de JACINTO OCTAVIO PICÓN

LA HONRADA

NOVELA DE COSTUMBRES CONTEMPORÁNEAS

ilustrada con profusion de grabados por

JOSÉ L. PELLICER y JOSÉ CUCHY

Precio: Ptas. 4 à la rústica, en tela, Ptas. 5.

Cuentos raros

LA CENA
 DE
SARAH WHIM

POR
LUIS ALFONSO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

ALEJANDRO DUMAS

HISTORIA
 DE UN
CASCANUECES

Forma esta obra 2 cuadernos en 4.º ilustrados, y vale Ptas. 2.

TRATA DE BLANCAS, POR EUGENIO ANTONIO FLORES. PTAS. 3

ROMANCES DE CORTE Y VILLA, POR F. GRAS Y ELÍAS. PTAS. 2'50

POESIA DEL PORVENIR, POR F. SALAZAR Y QUINTANA. PTAS. 2'50

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' impert en libransas del Giro Mútuu, & bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademès 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Pal-ma-to-ri-a.*
2. ID. 2.ª—*Sor-pre-sa.*
3. ENDAVINALLA.—*Sabas.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*Mas allà de lo digno.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Mosquitera.*
6. ROMBO.—

L
C O L
C U T I S
L O T E R I A
L I R A S
S I S
A

7. GEROGLÍFICH.—*Per deutes la casa gran.*

XARADAS.

I.
En las nits d' istiu rialleras
la total mitj amagada
entre branquetas y fullas
de alguna petita planta,
dos invers-primera ab brill
que ab la *hu-terça-tè* semblansa.
Lo *hu invers* del naturalista
véu eixa claror brillanta;
pero si li preguntéu
de aquell brill extrany la causa,
vos responderá desseguida
que 'n sab casi *dos-girada*,
puig tè molts secrets natura
que ningú ha arrancat encara.

S. LDONI DE VALLCARCA.

II.
(DIÀLECH).
—¿Cóm ho passa, D.ª Tot?
—Bè. ¿y vosté, D. *Hu-dos-tres*?
—Sens novedat.

—Tinch entés
que casan al sèu nebot...
—¡Ah! Sí, senyora.

—¿Y quí es ella?
¿Cóm se diu, si 's pot saber?
—*Hu-dos-tres-quart*: de un barquer
es la filla la més bella:
Un xich *quint-quinta*; no obstant
com li donan molt diné ..
—Está bé: m' alegraré
que tot puga aná endavant.

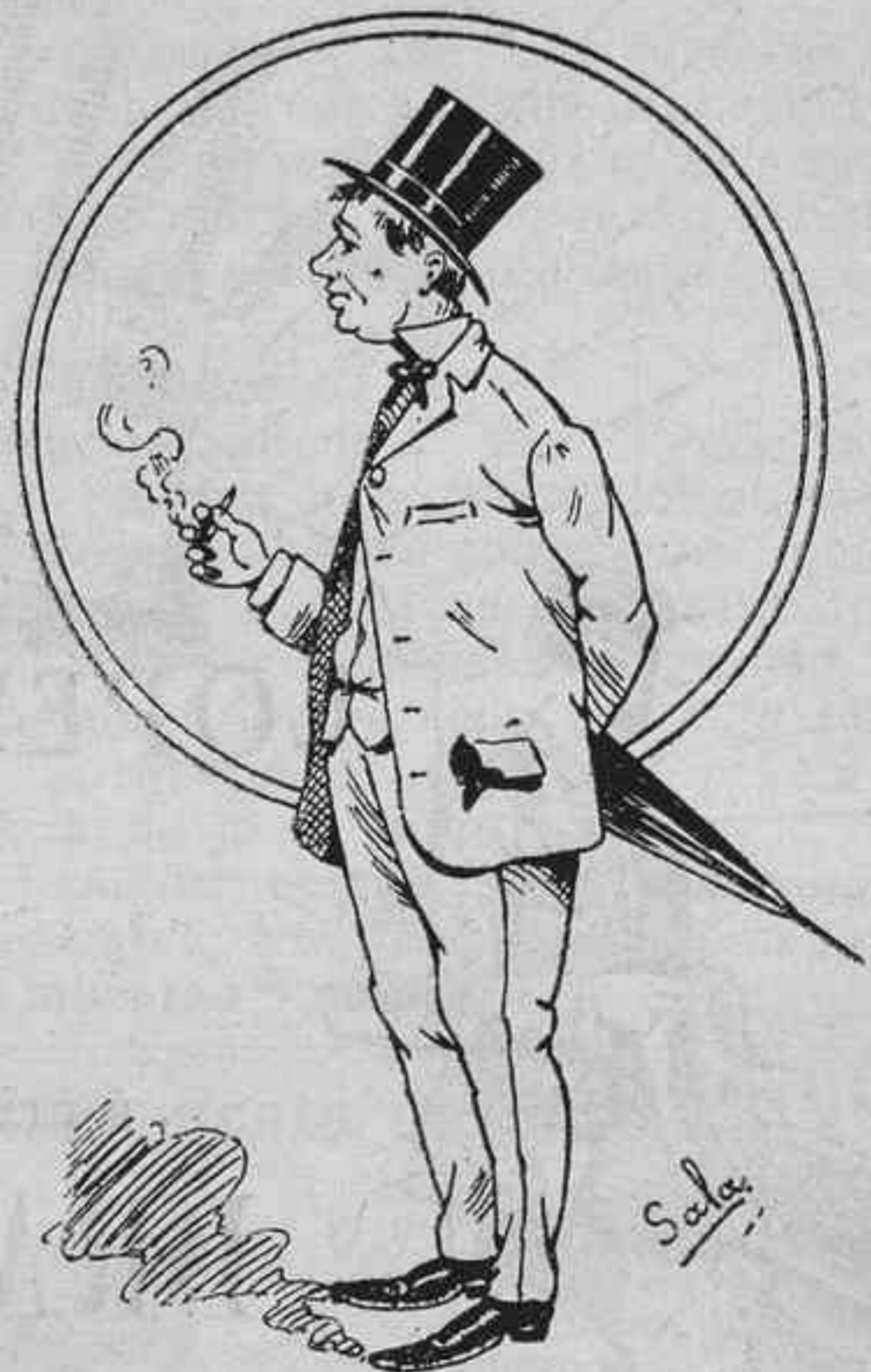
J. SEVILLÁ.

SINONIMIA.

Si *totas* l' iglesia
totas hi darás
y si 't *ficas* dintre
totas hi veurás.
A *totas* si *totas*
per plassa ó carrer
quan menos t' ho pensas
totas veus també
No hi donguis més *totas*
que es cert lo que t' dich.
Lector ab sis lletras
sis tots tens escrits.

J. T. ANGUILA.

UN HOME CREMAT.

—Tè, ves si aixó no fa rabia:
surto per 'ná á doná 'l vol,
'm carrego ab lo parayguas,
para veig que surt lo sol!

TRENCA-CLOSCAS.

LO VÍ FA RODÁ.

Comondre ab aquestas lletras lo títul de una ópera italiana.

VIDAL Y GALLISÁ DE REUS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1.—Consonant.
- 3 6.—Nota musical.
- 8 5 8.—Nom de dona.
- 7 8 5 8.—Plassa de Barcelona.
- 4 3 6 7 8.—Part de la persona.
- 1 6 3 4 5 8.—Ciutat de Espanya.
- 1 8 3 3 2 1 8.—Apellido.
- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Poble de Catalunya.
- 4 3 6 7 8 5 8.—Fruyta seca.
- 1 8 7 9 5 8.—Animal de ploma.
- 2 3 6 5 6.—Nom de dona.
- 5 2 5 8.—Una juguina.
- 4 7 8.—Objecte per la cuyna.
- 4 3.—Mineral.
- 4.—Vocal.

CHACOLATERA.

INTRÍNGULIS.

Buscar una paraula tal, que anantli trayent una lletra del davant cada vegada, donga 'ls següents resultats 1.er, fruyta —2.ª, n' hi ha en las pedreras.—3.er, adjectiu numeral.—4.er, tractament catalá que s' aplica á las donas.—5.^{at}, vocal.

EMILIO COSTA.

GEROGLÍFICH.

X
XII XII XII
LI
D. I

J. ALAMALIV.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.